

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: B5-69P/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1523200317
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Mužilová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1523200317.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II v Bratislave sudkyňou Mgr. Katarínou Mužilovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. X., Q.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: U. X., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. G. XXXX/X, U. a otca: W. X.P., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. G. XXXX/X, U., W. Č. T. Q. pre K. G. K. R. Ú. na T. W. K. Y. W., Y. Y. Y. XX, W., o návrhu navrhovateľky: E. X., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. W. X, U., zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária KUHAJDA, s. r. o., so sídlom Karadžičova 47, Bratislava, IČO: 47 232 773, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava V, so sídlom Prokofievova 4, Bratislava, o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Súd zveruje maloletú U. X., Q.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky E. X., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. W. X, U..
- II. Navrhovateľka E. X., Q.. XX.XX.XXXX je oprávnená a povinná sústavne a dôsledne sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.
- III. Matka je povinná platiť výživné na maloletú U. X., Q.. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrované dieťa, a to mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny počnúc právoplatnosťou rozsudku.
- IV. Otec je povinný platiť výživné na maloletú U. X., Q.. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrované dieťa, a to mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny počnúc právoplatnosťou rozsudku.
- V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 26.01.2023 sa navrhovateľka (stará matka maloletého dieťaťa) domáha zverenia maloletej U. do náhradnej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti pre každého z rodičov vo výške 30,- eur so splatnosťou k 20.dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku, pričom zročné výživné od podania návrhu do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku budú otec aj matka splácať v mesačných splátkach vo výške 5,- eur spolu s bežným výživným. Navrhovateľka podala spolu s návrhom vo veci samej aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol uznesením č. k. 69P/17/2023- 25 zo dňa 27.01.2023 vylúčený na samostatné konanie, ktoré bolo na Okresnom súde Bratislava V vedené pod sp. zn. 69P/20/2023 (toho času na Mestskom súde Bratislava II vedené pod sp.zn. B5-69/20/2023).

2. V návrhu navrhovateľka uviedla, že je starou matkou maloletého dieťaťa zo strany otca. Otec maloletého dieťaťa podal dňa 12.07.2022 návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Dňa 04.11.2022 sa konal informatívny výsluch oboch rodičov maloletého dieťaťa, výsledkom ktorého bola spísaná a vzájomne odsúhlasená dohoda o starostlivosti

o maloletú U., v režime striedavej starostlivosti tak, že otec bude poskytovať osobnú starostlivosť o maloletú v každý párny kalendárny týždeň od štvrtka do nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa do štvrtka a matka bude poskytovať osobnú starostlivosť o maloletú v každý nepárny kalendárny týždeň od štvrtka do nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa do štvrtka. Na druhý deň po vykonaní predmetného informatívneho výsluchu došlo k osobnému stretnutiu medzi rodičmi maloletej, pri ktorom otec maloletého dieťaťa napadol matku maloletej. Otcovi bolo dňa 06.11.2022 rozhodnutím Policajného zboru Slovenskej republiky Bratislava V, Č.: K.-XXX/X-T.-U.-XXXX vznesené obvinenie pre zločin ublíženia na zdraví spáchaného v štádiu pokusu, v súbehu s prečinom výtržníctva a uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 09.11.2022 sp. zn.: 7Tp 71/2022, bol vzatý do väzby. V súčasnej dobe sa otec maloletého dieťaťa nachádza v Q. pre K. G. K. G. Ú. na T. W. K. Y. T. W.. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti otec nevie vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú dcéru. Matka maloletej U. už po dlhšiu dobu užíva vo väčšej miere alkoholické nápoje. Od marca 2022 žili rodičia maloletej U. spolu s maloletou v spoločnej domácnosti u nej a jej matky na adrese W. X, U., z dôvodu poškodenia bytu na G. I. Č..X. Matka maloletej požívala alkoholické nápoje každý deň. Ráno odišla z bytu, niekedy aj s maloletou dcérou, ktorú priniesla naspäť pred obedom a vracala sa naspäť až vo večerných, resp. v nočných hodinách, vždy pod vplyvom alkoholu. V takomto stave všetkých zobudila a vyvolávala konflikty so všetkými členmi domácnosti. Matka sa v priebehu každej návštevy opila do takej miery, že musela vracat' a nakoniec zaspala. Z dôvodu dennodenných konfliktov a odmietania matky zmeniť svoje správanie, matka opustila dňa 01.04.2022 spoločnú domácnosť. S maloletou dcérou od tohto momentu matka udržiavala kontakt tak telefonický ako aj osobný, pričom v prípade osobného kontaktu trávila s dcérou čas vždy počas dňa len asi dve hodiny. Matka v tomto období nepracovala, ani nemala zabezpečené bývanie, prebývala u známych, pričom stále užívala alkoholické nápoje. So svojim otcom bola matka v telefonickom kontakte, pričom počas každého telefonického rozhovoru bola pod vplyvom alkoholu. Stalo sa, že otec matky maloletej, spolu so svojou manželkou išiel matku hľadať a našli ju na lavičke pred Daňovým úradom v R. s plechovkou piva v ruke, opitú a špinavú. Otec matky maloletej (starý otec maloletého dieťaťa) začal vyvíjať snahu pomôcť dcére, snažil sa ju presvedčiť, aby išla na špecializované liečenie, čo však ona odmietala, rovnako ako odmietala zmeniť spôsob svojho života. Začiatkom júna 2022 oznámila matka, že si našla nového partnera J. J., s ktorým bude žiť v spoločnej domácnosti spolu s jeho 7 - ročným synom v rodinnom dome v H., keď bude dostavaný. Spôsob života matka nezmenila, leto trávila na kúpalisku a na výletoch s novým partnerom, s tým, že svoju maloletú dcéru v tomto období videla len veľmi málo. Rovnako neprestala požívať alkoholické nápoje a v stave pod vplyvom alkoholu si robila fotografie a videá, ktoré zverejňovala na sociálnych sieťach, ako napríklad video, ako úplne nahá skáče v Prahe z lode do T.. Od apríla 2022 až do konca augusta 2022 bývala maloletá U. so svojim otcom v spoločnej domácnosti aj s ňou v byte na ulici W.K. X T. U.. Od začiatku júla až do 20.09.2022 bola matka s maloletou dcérou v kontakte len počas výletu na Orave od 02.07.2022 do 03.07.2022, dňa 19.07.2022, dňa 27.07.2022 a 15.08.2022 vždy v dĺžke cca dvoch hodín, a dňa 29.08.2022, kedy bola matka s maloletou počas dňa asi šesť hodín. Počas tohto stretnutia sa však matka opila až do takej miery, že nebola schopná odniesť maloletú dcéru naspäť otcovi. Našťastie v tom čase išla domov suseda, ktorá poznala maloletú ako aj rodinu jej otca, a ktorá maloletú zobrala a odniesla do bytu otca. Od septembra 2022 maloletá navštevuje predškolské zariadenie - J. Š., Š. XX, R.. Odovzdávanie dieťaťa do predškolského zariadenia ako aj vyzdvihovanie zabezpečoval otec maloletej spolu s ňou. Potom ako došlo medzi rodičmi k dohode ohľadom zabezpečovania starostlivosti o dcéru, bola matka s dcérou od 21.09.2022 do 28.09.2022. Ďalší dohodnutý týždeň od 06.10.2022 do 12.10.2022 však už maloletá nebola celý týždeň u matky z dôvodu ochorenia matky, a tak bola v starostlivosti otca až do 05.11.2022. Po incidente, ktorý sa stal medzi rodičmi maloletej dňa 05.11.2022 a prepustení matky maloletej z nemocnice, si matka maloletú dňa 07.11.2022 vyzdvihla z predškolského zariadenia a vykonávala starostlivosť o ňu až do piatka dňa 11.11.2022, kedy v podvečerných hodinách telefonovala opitá svojmu otcovi, že maloletá chce ísť k starým rodičom na celý víkend a starí rodičia si majú pre ňu prísť. Podľa vyjadrenia starého otca, jeho dcéra bola v katastrofálnom stave, bola nadmieru opitá a vyzeralo to, akoby bola omámená aj niečím iným. Nevedela rozprávať, bola špinavá a držala sa múru, aby nespadla. V takomto stave doniesla dieťa k autu. Navrhovateľka uviedla, že dieťa bolo vystresované, plakalo a prosilo, aby ju odniesli k nej, že jej veľmi chýba a ona chce ísť len k nej. V predškolskom zariadení sa otec matky maloletej a jeho manželka rozprávali s pracovníčkami vrátane pani riaditeľky a pani psychologičky, ktoré im oznámili, že situáciu s matkou maloletej sledujú už dlhšiu dobu a majú podozrenie, že chodí pre dieťa pod vplyvom alkoholu, ona im to však zdôvodňovala, že berie lieky proti bolesti. Matka naposledy vykonávala osobnú starostlivosť o svoju dcéru do rána 15.11.2022, kedy ju odovzdala v predškolskom zariadení. V uvedený deň bol starý otec maloletej U. kontaktovaný pracovníčkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava V s cieľom vykonania

šetrenia ohľadom starostlivosti o J. U.. Maloletá odmietala ísť k svojej mame, neustále plakala a do predškolského zariadenia chcela ísť len za predpokladu, že ju z neho nezoberie jej matka, ale niekto zo starých rodičov. Otec matky maloletej následne telefonicky komunikoval s partnerom matky maloletej, nakoľko mu matka maloletej niekoľko dní po sebe telefonovala vždy pod vplyvom alkoholu, domáhala sa svojej dcéry a vyhrážala sa, že zavolá políciu. Partner matky mu oznámil, že matku vyhodí z bytu, že s ňou už nechce žiť, lebo je stále opitá, kombinuje alkohol s liekmi, a v takomto stave sa váľa po zemi, čo vidí jeho syn. V noci sa správa hystericky, je hlučná a rozbíja veci. Dňa 18.11.2022 vo večerných hodinách prišla matka spolu s hliadkou Policajného zboru do bytu jej otca a žiadala, aby jej bola vydaná maloletá dcéra U.. Po tom, čo bola privolaná hliadkou polície pracovníčka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava III, tá po oboznámení sa so situáciou a vykonanom rozhovore s maloletou, rozhodla, že maloletá U. má ostať v starostlivosti starého otca z matkinej strany alebo starej matky z otcovej strany. Od uvedeného momentu je matka s maloletou v telefonickom kontakte. Telefonáty však maloletá berie ako nútenú povinnosť, býva z toho zmätená a následne sa pýta, napr. či musí ísť do detského domova ako mama povedala. Osobne matka od 18.11.2022 videla maloletú len dva razy, a to dňa 23.12.2022, kedy jej doniesla darček k narodeninám a na druhý deň dňa 24.12.2022, kedy jej priniesla darček na Vianoce. Obidva razy sa matka stretla s maloletou za jej prítomnosti. Aktuálne osobnú starostlivosť o maloletú U. zabezpečuje ona, v čase keď je v práci a maloletá nie je v predškolskom zariadení, je s maloletou jej bývalý manžel alebo starý otec z matkinej strany s jeho rodinou. Podľa jej informácií mala matka navštíviť koncom minulého roka špecializované zariadenie na liečenie závislosti od alkoholu, avšak na vlastnú žiadosť ho mala opustiť už po prvom dni. V súčasnej dobe nikde nepracuje a mala by bývať podľa jej samotného vyjadrenia u bývalého suseda - R. E. na I. G. X T. U.. Navrhovateľka poukázala na to, že s maloletou má vybudovaný pekný vzťah, maloletá jej dôveruje, berie ju automaticky ako súčasť svojej rodiny. V jej domácnosti má maloletá vytvorené dobré podmienky, je na ňu zvyknutá a berie ju za vlastný domov. Ona je zamestnaná ako pracovník bezpečnostnej kontroly a jej priemerný čistý mesačný príjem predstavuje sumu cca 900,- eur. Okrem uvedeného príjmu má spoločná domácnosť príjem aj z dôchodku prastarej matky maloletej, a to vo výške 570,- eur mesačne. Náklady na maloletú vedia byť v plnej výške pokryté príjmom domácnosti. Otec maloletej súhlasí s tým, aby bola jeho dcéra zverená do jej náhradnej osobnej a za týmto účelom jej dal prístup na nakladanie s jeho finančnými prostriedkami na jeho bežnom účte pre potreby pokrytia nákladov spojených s výživou a výchovou maloletej. K návrhu navrhovateľka doložila rodný list maloletej, rodný list otca maloletej, zápisnicu z informatívneho výsluchu, uznesenie ORPZ BA V, Č.: K.-XXX/X-T.-U.-XXXX zo dňa 06.11.2022, zápisnicu o výsluchu OS BA V zo dňa 09.11.2022, uznesenie OS BA V, sp. zn.: 7Tp 71/2022.

2. Navrhovateľka v doplnení návrhu doručenom súdu dňa 11.09.2023 uviedla, že jej mesačné náklady sú vo výške 381,- eur a sú tvorené nákladmi na bývanie 80,- eur (pomerná časť zo sumy 192,- eur, električka 30,- eur, TV a internet 15,60 eur), strava 150,- eur, oblečenie a obuv 30,- eur, cestovné - električka 36,- eur, mobilný telefón 40,- eur, drogéria 25,- eur, ostatné 20,- eur. Mesačné náklady na maloletú U. vyčíslila navrhovateľka vo výške 343,- eur, z toho pomerná časť nákladov na bývanie predstavuje sumu 80,- eur, strava 150,- eur, strava v škôlke 14,- eur, oblečenie a obuv 30,- eur, ZRPŠ 8,- eur, drogéria 10,- eur, krúžok v škôlke 31,- eur, ostatné 20,- eur. Náklad na plavecký výcvik v mesiaci október 2023 na plavecký výcvik bude vo výške 50,- eur.

3. Návrh spolu s procesným poučením, výzvom na vyjadrenie sa k návrhu bol matke aj otcovi maloletého dieťaťa riadne doručený. Rodičia maloletého dieťaťa sa k návrhu nevyjadrili.

4. Súd vec rozhodol podľa §180 Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“) v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa, ktorý s uvedeným postupom vyjadril súhlas. V predmetnej veci bol otec vypočutý na pojednávaní konanom dňa 20.09.2023.

5. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom navrhovateľky, otca a matky maloletého dieťaťa, kolízneho opatrovníka, prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V, výsluchom svedkyne M. X., oboznámil sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, s obsahom spisu Mestského súdu Bratislava I sp. zn. 2T/22/2023, ako aj so všetkými spismi maloletého dieťaťa a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Vo veci maloletého dieťaťa doposiaľ súd rozhodoval v nasledovných konaniach:

- uznesením Okresného súdu Bratislava V, č.k.: 69P/103/2022-20 zo dňa 13.09.2022 súd zamietol návrh matky o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia dieťaťa do svojej starostlivosti. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.09.2022,

- uznesením Okresného súdu Bratislava V, č.k.: 69P/20/2023-45 zo dňa 14.02.2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom

súde Bratislava V pod sp. zn. 69P/17/2023 o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, zveril maloletú U. X.X., Q.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľky E. X., Q.. XX.XX.XXXX. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.04.2023,

- uznesením Mestského súdu Bratislava II, č.k. B5-69P/85/2022-99 zo dňa 20.09.2023 súd zastavil konanie o návrhu otca a návrhu matky, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 08.10.2023.

7. Na Mestskom súde Bratislava II prebieha v súčasnosti konanie vedené pod sp. zn.: B5- 69P/49/2022 o rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa a úpravu pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva. Uznesením č.k. B5- 69P/49/2022- 125 zo dňa 27.09.2023 súd toto konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Mestskom súde Bratislava II pod spis. zn. B5-69P/17/2023 o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Uznesenie o prerušení konania nadobudlo právoplatnosť dňa 01.11.2023.

8. Navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu, ktorým žiadala zverenie maloletej U. do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka uviedla, že matka nie je schopná postarať sa o dcéru a o vnučku sa stará od jej 3 rokov ona. Matka vtedy začala pracovať, následne v decembri 2021 im vytopilo byt a prišli bývať k nim na W. X. Neskôr na 2 mesiace odišli do podnájmu a niekedy v marci 2022 sa vrátili opäť k nim. Po vydaní neodkladného opatrenia sa o vnučku stará iba ona. Matka ju naposledy videla vo 02/2023, keď boli v parku. Následne dcéru krátko videla v 03/2023, keď bola vnučka chorá. Od tohoto času ju videla len pri náhodných stretnutiach, telefonické kontakty sú sporadické. Na dcéru neprispieva žiadnym výživným, do 08/2023 poberala aj rodinné prídavky. K 30.08.2023 už požiadala o zmenu vyplácania prídavku a poberá ho na vnučku ona. Výšku výživného ponecháva na úvahe súdu, súhlasila by s minimálnym výživným, aj s tým, aby bolo výživné určené počnúc právoplatnosťou rozsudku. Náklady dieťaťa sú primerané jeho veku. Vnučka navštevuje predškolské zariadenie, kde uhrádza ZRPŠ 100,- eur ročne, poplatok za stravu 10-14,- eur mesačne, tanečnú vo výške 120,- eur na jeden štvrtrok. Náklady na bývanie sú asi vo výške 250,- eur. Jej mesačný príjem je cca 1.000,- eur netto, aktuálne je ale práceneschopná. Na vnučku si uplatňuje daňový bonus vo výške 140,- eur a prídavok na dieťa vo výške 60,- eur.

9. Matka maloletého dieťaťa na začiatku konania nesúhlasila so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke. Uviedla, že nemá žiadny problém s alkoholom a chce mať dcéru pri sebe. Dcéru videla naposledy v septembri, náhodne sa stretli v parku a boli spolu len chvíľočku. Pred týmto obdobím dcéru dlhšie nevidela, keďže sa nevie dovolať navrhovateľke. Navrhovateľke volala od marca 2023 až do súčasnosti, buď každý deň alebo každý druhý deň. Od navrhovateľky jej chýba česť a úcta. Ona vychovala syna, ktorý sa ju pokúsil zavraždiť, keď ju dopichal v kaviarni. O prácu prišla kvôli otcovi dieťaťa, dlho bola práceneschopná. Chcela by, aby bolo dieťa v jej starostlivosti, alebo aby bola striedavá starostlivosť. Je pravdou, že na začiatku roku 2023 bola jeden deň v zariadení Y. G., K. XX, U.. Uvedené sanatórium sa špecializuje aj na liečbu drogových závislostí, ona tam však išla kvôli traume. Po jednom dni odišla, keďže nevidela význam v tom, aby ju pchali liekmi. Bola aj u psychológa, jeho meno si však nepamätá. Teraz chodí na DNA psychológiu do J. k vedkyni Z., jej priezvisko však nevie. Chodí tam na špeciálne cvičenia, za tri stretnutia uhrádza 200,- eur. Navhuje, aby súd vypočul susedov z G. X, kde bývali s otcom dieťaťa v spoločnej domácnosti. Susedia sa vedia vyjadriť ako sa starala o dcéru do 21.12.2021. V konaní navhuje tiež urobiť psychiatrický posudok na otca dieťaťa. V priebehu konania matka súhlasila so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a s určením minimálneho výživného. K svojim majetkovým pomerom matka uviedla, že od 05.11.2022 do 17.10.2023 bola práceneschopná. Jej mesačný príjem bol v tom čase v priemere 900,- eur netto. Od 3.11.2023 do 23.11.2023 bola evidovaná na úrade práce. Následne sa zamestnala na pozícii sprostredkovateľa, kde má dohodnutú mzdu vo výške 1.200,- eur brutto. Býva v prenajatom byte, nájomné platí vo výške 510,- eur. Okrem výživného sa bude snažiť dcére niečo kúpiť alebo poslať aj ďalšie peniaze napr. na nejaké krúžky.

10. Otec maloletého dieťaťa v celom rozsahu súhlasil so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky - starej matke, aj s navrhovanou výškou výživného. S dcérou je teraz v každodennom telefonickom kontakte, či už je u jeho mamy alebo u manželkinho otca. Osobný kontakt majú 1x za mesiac. Existujú všetky dôkazy o správaní sa matky, či už znalecký posudok, výpoveď susedy, ktorá mu dcéru priniesla, keď bola matka v stave, že sa opitá váľala po zemi. Na dcére vidí

obrovský progres, tak jeho mama ako aj manželkin otec sa jej príkladne venujú. Sama dcéra mu potvrdila, že sa cíti bezpečne u jeho mamy, ako aj u manželkinho otca a jeho manželky.

11. Svedkyňa M. X., uviedla, že býva na W. X, U. a je priamou susedou navrhovateľky, býva na tom istom poschodí vo vedľajšom byte. Pozná aj matku aj otca maloletého dieťaťa. Otca pozná od detských čias, isté obdobie ho učila na základnej škole. Bol to taký lepší priemer, slušný, dobre vychovaný. Vie, že sa oženil a pred pár rokmi sa im stala nešťastná udalosť. Po požiari bola ich domácnosť vytopená a prišli bývať do domácnosti k navrhovateľke. Zo začiatku bolo všetko v poriadku, fungovali ako rodina. Nevie povedať čo sa neskôr stalo, asi to bol pretlak energie. Na malom priestore žilo veľa ľudí, dochádzalo k viacerým nezhodám. Z bytu bolo počuť krik, búchanie. Počula, že matka dieťaťa sa nepekne správa k starej pani (prastará matka maloletého dieťaťa) a musí z bytu odísť. Ona sama bola asi koncom augusta 2022 svedkom udalosti, keď išla vo večerných hodinách a našla matku dieťaťa ako čupí pred dcérou. Bolo asi 19:00 hod, matka sa potácala. Keď sa jej opýtala, či ide hore do bytu, nevedela artikulovať. Ihneď zobrala malú U. hore do bytu a odovzdala ju otcovi. Navrhovateľky a otca dieťaťa sa opýtala, či vedeli s kým je dieťa, že je tá osoba pod vplyvom a či majú vedomosť odkedy bolo dieťa s ňou. To, že bola matka dieťaťa pod vplyvom bolo badateľné z chôdze, artikulácie a celkových reakcií. Bolo jej povedané, že U. bola s matkou od 13:00 do 19:00. Neskôr sa od navrhovateľky dozvedela, že im U. povedala, že keď bola s mamou, mama pila víno.

12. Prokurátor a kolízny opatrovník zhodne súhlasili so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a s určením povinnosti otca aj matky prispievať na maloleté dieťa výživným vo výške 30% zo sumy životného minima.

13. Z dokladov doložených navrhovateľkou vyplýva nasledovné:

- z potvrdenia S. J..N.. Š. - G. U., G..Y.. -zamestnávateľa navrhovateľky, vyplýva priemerný mesačný príjem za obdobie 09/2022-08/2023 vo výške 1.089,66 eur, v 09/2023 bola navrhovateľke vyplatená suma 583,39 eur netto,
- podľa potvrdenie ošetrojúcej lekárky navrhovateľky, vystaveného dňa 07.09.2023 je navrhovateľka zdravotne spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa.

14. Z dokladov doložených matkou maloletého dieťaťa vyplýva nasledovné:

- podľa predloženej nájomnej zmluvy zo dňa 29.05.2023 (ako aj podľa predložených výpisov z účtu) matka uhrádza nájomné vo výške 510,- eur,
- z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava vyplýva, že matke boli v období od 01.01.2023 do 18.09.2023 vyplatené nemocenské dávky v celkovej výške 7.041,40 eur,
- podľa pracovnej zmluvy uzatvorenej dňa 23.11.2023 dohodnutá mzda matky na pracovnej pozícii špecialista marketingového prieskumu je vo výške 1.200,- eur brutto.

15. Z pripojeného trestného spisu Mestského súdu Bratislava I, sp.zn. B5-2T/22/2023 bolo zistené nasledovné:

- uznesením OR PZ BA V, Č.: K.-XXX/X-T.-U.-XXXX zo dňa 06.11.2022 bolo voči otcovi maloletého dieťaťa vznesené obvinenie pre zločin ublíženia na zdraví podľa §155 ods.1, ods. 2 písm. b) Tr. Zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. Zákona, spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. Zákona, v súbehu s prečinom výtržníctvo podľa § 364 ods.1 písm. a) Tr. zákona. Uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 09.11.2022, sp. zn.: 7Tp 71/2022 bol v uvedenej trestnej veci otec maloletého dieťaťa vzatý do väzby,
- rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č.k. 2T/22/2023-441 zo dňa 18.04.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 1To/62/2023 zo dňa 03.07.2023 bol W. X. (K. J. D.) uznaný za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v štádiu pokusu a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm.b) Trestného zákona a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.07.2023,
- zo znaleckého posudku č. 4/2023 vyhotovenom R.. T. X. D. XX.XX.XXXX na R. U. X. (matku maloletého dieťaťa) vo vyššie uvedenom trestnom konaní (pozn. znalecký posudok bol doložený navrhovateľkou - starou matkou maloletého dieťaťa aj do konania vedeného pod sp.zn. B5- 69P/17/2023) vyplýva, že osobnosť matky maloletého dieťaťa bola znalkyňou hodnotená ako nezrelá, akcentovanej štruktúry, s dominantnými znakmi afektívnej labilizácie, zníženej frustračnej tolerancie s prvkami egocentrizmu,

ľahkovážnosti a vôľovej slabosti. V projektívnych psychodiagnostických metódach sa u menovanej manifestovali znaky svedčiace pre závislosť od alkoholu. Menovaná síce subjektívne popiera konzum alkoholu, ale z údajov zo zdravotnej dokumentácie je objektivizovaný pravidelný dlhodobý konzum alkoholu s rozvojom kompletnej somatopsychickej závislosti pre ktorú nastúpila liečbu, ale do 24h. ju svojvoľne ukončuje.

- podľa správy Y. G. G. M. J.. Q. zo dňa 16.2.2023 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa p. U. X. bola vyšetrená v psychiatrickej ambulancii dňa 22.11.2022. Dňa 28.11.2022 nastúpila na ústavnú psychiatrickú liečbu v ich zariadení. Dňa 29.11.2023 pacientka hospitalizáciu ukončila na vlastnú žiadosť reverzom. Dostavila sa na ambulanciu 01.12.2022, priznala konzum alkoholu, odporučenú ústavnú psychiatrickú liečbu odmietla. Následne sa už na ambulanciu nedostavila.

16. Z dlhodobého monitorovania rodinného prostredia maloletého dieťaťa a z opakovaných šetrení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Bratislava (ďalej aj ako „Úrad“) vykonaných tak v tomto konaní, ako aj v konaní vedenom pod sp.zn. B5-69P/20/2023 o nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva nasledovné:

- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Bratislava v správe doručenej súdu dňa 06.02.2023 (v konaní vedenom pod sp.zn. B5-69P/20/2023) uviedol, že s matkou maloletého dieťaťa bolo telefonicky dohodnuté a e-mailom potvrdené šetrenie v domácnosti na adrese X. XX už dňa 04.10.2022, ktoré však bolo zrušené matkou maloletej z dôvodu vírusového ochorenia. Matka orgán SPODaSK ohľadom dohodnutia si nového termínu nekontaktovala. Následne orgán SPODaSK na základe podnetu z MŠ o nepriaznivej situácii dieťaťa, vykonal dňa 16.11.2022 ohlásené šetrenie v domácnosti starého otca maloletého dieťaťa - pána H. na H., Q..XX.XX.XXXX, na G. T. XXA, U.. Ďalšie šetrenie v domácnosti starého otca na tej istej adrese vykonal orgán SPODaSK na základe podnetu z pohotovostného čísla dňa 18.11.2022. Dňa 23.11.2022 vykonal orgán SPODaSK ohlásené šetrenie v domácnosti matky maloletej, na adrese X. XX, U.. V čase šetrenia boli prítomní matka - pani U. X., Q.. XX.XX.XXXX a jej súčasný priateľ pán J. J., Q.. XX.XX.XXXX. Bytové podmienky boli vyhovujúce. Z podstatných informácií Úrad uviedol, že dňa 28.11.2022 mala matka maloletej nastúpiť na pobytovú formu liečenia do Y. G. na K. I. Č.. XX T. R., kde však napokon nenastúpila, keďže sa rozhodla pre ambulantnú liečbu. Od uvedeného obdobia je orgán SPODaSK v intenzívnom kontakte so všetkými členmi rodiny maloletej, z dôvodu stupňujúcich sa rodinných konfliktov a sprostredkovávania komunikácie, resp. za účelom zabezpečenia pravidelného kontaktu maloletej s matkou v podobe telefonických hovorov, osobného kontaktu v sprievode starých rodičov a následne aj bez nich tak, aby maloletá nebola traumatizovaná, nakoľko zatiaľ sa cíti bezpečne iba v prítomnosti starých rodičov. Do škôlky pre maloletú matka údajne nechodila, nakoľko, podľa jej slov, to už vzdala. Ďalšie šetrenie orgán SPODaSK vykonal dňa 11.01.2023 v domácnosti starej matky maloletej - pani X. E., na G. W. X, U.. Na vyššie uvedenej adrese býva stará matka s maloletou U., svojou matkou pani F. X., Q.. XX.XX.XXXX G. Y. Y. W. X., Q.. XX.XX.XXXX, otcom maloletej, ktorý je toho času vo väzbe. Ide o dvojgarsónku vo vlastníctve pani F. X.. J. U., vzhľadom na svoj vek a naviazanosť na starú matku vlastnú izbu zatiaľ nevyžaduje. V čase šetrenia bola domácnosť udržiavaná na primeranej socio-hygienickej úrovni. V čase šetrenia bola v domácnosti prítomná aj maloletá U., ktorá je na svoj vek veľmi šikovná, vie už písať a veľmi dobre sa orientuje aj v kalendári. Starí rodičia sa jej venujú a U. veľmi dobre prosperuje. Šetrenie v novej domácnosti matky maloletej vykonal orgán SPODaSK dňa 02.02.2023, na adrese G. X, U.. Na uvedenej adrese býva matka u jej kamaráta R. E., Q.. XX.XX.XXXX, K. Q. XXXX. Menovaný bol prítomný v domácnosti aj v čase šetrenia. V byte u pána E. našla pani X. Ú. točisko po rozchode so svojim priateľom. Pán E. je ochotný jej pomôcť do doby, kým sa zastabilizuje v práci a bude si môcť zaplatiť prenájom, čo odhadoval v horizonte niekoľkých mesiacov. Ide o 3-izbový byt na ôsmom poschodí bytového domu, ktorý je v osobnom vlastníctve pána E.. Náklady na domácnosť hradia na polovicu. Pani X. sa zamestnala v ČSOB, avšak ihneď po nástupe ostala PN. S maloletou U. sa matka kontaktuje najčastejšie telefonicky. Po dohode so starou matkou maloletej budú spolu chodiť pre U. aj do škôlky a na vychádzky. Šetrením v mieste bydliska starých rodičov neboli zistené žiadne nedostatky. Maloletá U. má v domácnosti starých rodičov vytvorené vhodné podmienky pre napĺňanie jej potrieb a priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin. Maloletá je na starú matku citovo naviazaná a cíti sa v jej prítomnosti bezpečne.

- z Úradom doloženého záznamu z vykonávania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí (správa Úradu doložená v konaní vedenom pod sp.zn. B5-69P/20/2023) , vyplýva, že podľa vyjadrenia rodinných príslušníkov rodičov maloletého dieťaťa (stará matka zo strany otca, starý otec zo strany matky s rodinou) je matka maloletého dieťaťa často pod vplyvom alkoholu a liekov na upokojenie. Už v čase, keď mala maloletá 3 roky zabezpečovali kompletnú starostlivosť o maloletú väčšinou starí rodičia zo strany otca. Matka maloletej má aktuálne bývať na adrese X. XX, U. - R. XX.R. spolu s partnerom. Kvôli problému s alkoholom často menila zamestnanie, jej súčasné zamestnanie je v Y. Y.. Aktuálne je na PN po tom čo bola napadnutá otcom maloletej. Dňa 15.11.2022 bola matka kontaktovaná Úradom, za účelom dohodnutia si šetrenia v jej domácnosti, no údajne od 16.11.2022 mala byť hospitalizovaná v nemocnici. Počas šetrenia u starého otca, matka maloletej kontaktovala starého otca s tým, že kedy si môže prísť vyzdvihnúť dcéru. Z rozhovoru vyplynulo, že matka nie je hospitalizovaná, nechcela uviesť, kde sa aktuálne nachádza a pôsobila akoby by bola pod vplyvom alkoholu alebo návykových látok. Orgán SPODaSK sa v daný deň chcel s matkou stretnúť, no po opakovanom kontaktovaní bola nedostupná. So starými rodičmi bolo dohodnuté, že maloletá ostane nasledujúce dni u starej matky - pani X. na G. W. X, U.. Sama maloletá uviedla, že k matke ísť nechce. Stará matka - pani X. má s maloletou vytvorený výborný vzťah, dieťa má u nej vytvorené bezpečné a stabilné prostredie a dokáže maloletej zabezpečiť adekvátnu starostlivosť.

- z aktuálnych správ zo šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 04.09.2023 a zo dňa 11.12.2023 vyplýva, že dňa 08.08.2023 a dňa 08.12.2023 bolo vykonané ohlásené šetrenie v domácnosti starej matky maloletej, na adrese W. X, U.. Stará matka maloletej, p. E. X., Q.. XX.XX.XXXX (ďalej aj „navrhovateľka“) žije spolu s maloletou a prastarou matkou maloletej v dvojizbovom, kompletne zariadenom a udržiavanom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Maloletá má vlastnú detskú izbu, ktorá je zariadená podľa jej aktuálnych potrieb. S matkou sa maloletá takmer vôbec nestretáva, ale občas s ňou telefonuje. Matka na maloletú starej matke finančne neprispieva. Údajne má matka maloletej problémy s alkoholom. Otec maloletej je vo výkone trestu za fyzické napadnutie matky maloletej. S maloletou otec denne telefonuje a v sprievode starej matky ho maloletá raz za mesiac osobne navštevuje. Ošetrojúcou lekárkou maloletej je J.. U. Y., Y. XX, U.. Maloletá má absolvované všetky prehliadky a očkovania. Navštevuje Materskú školu Š. XX, U.. Maloletá U. sa vyjadrila, že s matkou občas telefonuje, ale nie je jej to príjemné. Nestretávajú sa spolu. S otcom rada denne telefonuje a chodí ho do väzenia navštevovať. Nie je jej to nepríjemné. Vyjadrila sa, že sa o ňu stará „baba E.“ a chce, aby sa o ňu starala stále. Orgán SPODaSK vykonal dňa 08.12.2023 ohlásené šetrenie v domácnosti matky maloletej, na adrese U. X, U.. S matkou U. X.X., Q.. XX.XX.XXXX bol dohodnutý termín šetrenia o 15:40 hod. Zvončeky na bytovom dome boli nefunkčné, matku teda kontaktovali telefonicky. Matka sa vyjadrila, že doma nie je. Uviedla, že údajne je v práci, lebo jej prišiel nečakaný klient. Následne bolo s matkou dohodnuté šetrenie na deň 10.12.2023 popoludní. Matka v ten deň cca o 12:30 hod. zavolala, že šetrenie sa nemôže uskutočniť z dôvodu, že musí ísť do nemocnice, lebo jej priateľka zomiera na rakovinu. Následne matka telefonicky požiadala o ďalší termín šetrenia, a to v pondelok 11.12.2023 v popoludňajších hodinách. Na základe krátkosti času pred pojednávaním, bolo matke oznámené, že v tento termín už nie je možné vykonať u nej šetrenie. Pomery na strane matky sa nepodarilo prešetriť. Orgán SPODaSK uviedol, že maloleté dieťa má u navrhovateľky vytvorené vhodné podmienky pre napĺňanie jej potrieb a priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin a navrhuje maloletú zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke.

17. Z aktuálnej správy Materskej školy Š.P. XX, U. zo dňa 09.10.2023 vyplýva, že maloletá U. nastúpila do materskej školy v septembri 2021, od decembra 2021 do mája 2022 mala na žiadosť matky prerušenú dochádzku, od mesiaca máj 2022 chodila opäť do MŠ, dochádzka však bola nepravidelná. Do MŠ aj z MŠ ju vodila najčastejšie babka (matka otca), niekedy otec alebo matka. Na prostredie materskej školy sa adaptovala pomerne rýchlo a bez väčších problémov. Od školského roka 2022/23 navštevovala MŠ pravidelne. V rámci skupinovej psychologickkej intervencie pre všetky deti pri realizácii preventívneho programu v triede školská psychologička spozorovala, že U. je bojzlivejšia, menej rozpráva, ukázala vystrašene na obrázok, kde dieťa dostáva facu. Psychologička oslovila triedne učiteľky, ktoré potvrdili, že dieťa sa správa neisto a bojzlive aj v triede. Na požiadanie psychologičky prišiel najprv na konzultáciu otec dieťaťa, ktorý objasnil rodinnú a partnerskú situáciu - v tom čase bývala U. údajne niekoľko mesiacov s otcom, babkou a prababkou. Matka si brávala dieťa do domácnosti svojho priateľa. V prítomnosti otca sa dieťa správalo uvoľnene a v dobrej nálade. Otec požiadol o individuálnu intervenciu dieťaťa. Oznámil, že s matkou dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Pri individuálnych intervenciách U. dala opakovane slovne najavo, že nechce chodiť k mame, ktorá býva u priateľa, a výrazne dala najavo, že

tam hlavne nechce prespať, dôvod najprv nepovedala. Neskôr povedala, že od matkinho priateľa dostala facku, lebo plakala a inokedy ju vyhodil pred dvere, tiež preto, lebo plakala. Matka na individuálnej konzultácii obidve situácie popisovala inak, že sa vymkli, a že jej partner má jej dcéru rád, tiež požiadala o individuálnu psychologickú intervenciu dieťaťa. Dieťa na stretnutiach zdôrazňovalo, že chce bývať s babkou (matkou otca), otcom a prababkou. Babka dieťaťa sa v školskom roku 2022/2023 priebežne zaujímalá, ako sa dieťaťu darí v materskej škole, komunikovala s triednymi učiteľkami aj so školskou psychologičkou. Dňa 7.11.2022 prišla pre dieťa do MŠ matka aj s priateľom. Keď to dieťa zbadalo, začalo usedavo plakať a držalo sa pani učiteľky a nechcelo odísť z MŠ. Matkin priateľ informoval pani učiteľky aj vedenie MŠ o konflikte, ktorý sa odohral počas predchádzajúceho víkendu medzi matkou a otcom dieťaťa a žiadal, aby dieťa nevydali babke ani otcovi. Riaditeľka MŠ upozornila dotyčného pána, že nie je zákonný zástupca dieťaťa a materská škola nedisponuje úradnou listinou, kde by bol jeden z rodičov pozbavený rodičovských práv. Na túto informáciu matkin partner reagoval veľmi podráždené. Matka nakoniec dieťa prehovorila a odišli. Na základe uvedenej udalosti aj spomínaného konfliktu medzi rodičmi, nadobudla školská psychologička aj vedenie MŠ obavu, že by mohol byť ohrozený zdravý psychický vývin dieťaťa, preto vedenie MŠ poslalo podnet na Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR Vazovova 7, Bratislava na prešetrenie situácie. Školská psychologička nasledovný pracovný deň komunikovala s matkou dieťaťa, ktorá popísala už spomínaný konflikt, žiadala o psychologickú intervenciu dieťaťa. Matka bola informovaná, že pre dieťa je v tomto ťažkom období dôležitá najmä jej materská opora a bolo jej odporúčané, aby dieťa nenechávala samé so svojím priateľom. Nasledujúce dva týždne pri preberaní a odovzdávaní dieťaťa z a do MŠ sa matka javila pod vplyvom omamných látok. Odvtedy sa v MŠ neobjavila a ani sa nijako nezaujíma o vzdelávací proces dieťaťa a veci s ním spojené. Dieťa bolo naďalej v psychologickú intervenciu, sledované v rámci skupiny a individuálne podľa potreby. Rovnako sa tak deje aj v školskom roku 2023/2024. Dieťa stále zdôrazňovalo a zdôrazňuje, že chce bývať s babkou. Babka (matka otca), sa pravidelne zaujíma o dieťa, ako sa darí U. vo výchovno-vzdelávacom procese. Pravidelne informuje školskú psychologičku, aj triedne učiteľky o aktivitách, výletoch, návštevách rodiny, domácej predškolskej príprave, ktoré s dieťaťom absolvuje, o jej aktuálnom rozpoložení. Dieťa sa teší na kontakt so svojím otcom, kreslí mu obrázky. Dieťa prichádza aj odchádza v spoločnosti babky v dobrej nálade, s radosťou, spontánne komunikuje. Dieťa je vždy čisté a pekne upravené, babka zabezpečuje všetko, čo dieťa do MŠ potrebuje, vrátane úhrady za školné a stravné, aj iných nepravidelných platieb, napr. fotografovanie, kurz plávania a iné. Dieťa v školskom roku 2023/2024 plní povinné predprimárne vzdelávanie. Materská škola starostlivosť o dieťa zo strany babky (matky otca) ako aj komunikáciu vo veciach o dieťati vníma ako veľmi dobrú.

18. Podľa správy ošetrojúcej lekárky J.. Y. U., doručenej súdu dňa 10.10.2023 je maloletá U. sledovaná v uvedenej ambulancii od narodenia, poslednú pravidelnú preventívnu prehliadku v 5. roku života absolvovala s matkou dňa 21.09.2022. Podľa zápisu v zdravotnej dokumentácii dňa 24.02.2023, kde boli na vyšetrení prítomné matka aj stará matka dieťaťa, stará matka uviedla na ambulancii, že posledné obdobie sa o dieťa stará ona. Uviedla, že matka nebýva s nimi v spoločnej domácnosti. Od 02/23 chodí na vyšetrenie s U. stará matka, celkovo od daného dátumu bola vyšetrená pre chorobu na ambulancii 5x - vždy vyšetrenie so starou matkou. Od 02/2023 bolo preukázané potvrdenie o vydaní neodkladného opatrenia dočasného zverenia maloletej osoby starej matke. Pri fyzikálnom vyšetrení dieťaťa neboli zachytené žiadne známky zanedbávania dieťaťa a nedostatočnej hygieny. Stará matka, dodržiava liečebný režim a režimové opatrenia pre dieťa. Komunikácia ohľadom zdravotného stavu - stará matka, matka dieťaťa sa telefonicky informovala ohľadom zdravotného stavu na jar 2023. Zdravotný stav U. je dobrý, psychomotorický vývoj v norme, chorobnosť je sporadická - prekonala bežné detské ochorenia, infekty horných dýchacích ciest, nebýva často chorá, nie je sledovaná v žiadnej odbornej ambulancii.

19. Podľa § 44 ods. 1 zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

20. Podľa § 44 ods. 2 zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

21. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť").

22. Podľa § 45 ods.1 prvá veta zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa

23. Podľa § 45 ods.2 prvá veta zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

24. Podľa § 45 ods. 3 zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

25. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

26. Podľa § 45 ods. 5 zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

27. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

28. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

29. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

30. Podľa § 62 ods.1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

31. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

32. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

33. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o

uložení ochranné výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

34. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a po vykonanom dokazovaní mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľky je dôvodný a vyhovel mu v celom rozsahu. Hoci na začiatku konania matka prejavila nesúhlas so zverením dieťaťa do starostlivosti navrhovateľky, v priebehu konania napokon došlo k súhlasnému stanovisku všetkých účastníkov konania s náhradnou osobnou starostlivosťou starej matky. Na strane otca maloletého dieťaťa, ktorý sa nachádza v ústave na výkon trestu odňatia slobody je zrejma objektívna nemožnosť zabezpečenia osobnej starostlivosti o maloletú dcéru. Na strane matky sa spočiatku dokazovanie uberalo smerom k preukázaniu jej spôsobilosti na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa. Matke bol v konaní vytvorený priestor na preukázanie toho, že je spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o dcéru, k čomu však do času rozhodovania súdu nedošlo. Matka aj napriek výzve súdu nepredložila žiadne lekárske potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti, neumožnila vykonanie šetrenia vo svojej domácnosti, vždy s iným odôvodnením - potreba vybavenia klienta v práci, návšteva kamarátky, ktorá umiera na rakovinu. Hoci bola matka opakovane dopytovaná, či nastúpila na protialkoholickú liečbu, matka deklarovala, že žiadny problém s alkoholom nemá. Z vykonaného dokazovania však vyplývajú iné závery. Zo šetrení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny je zrejme, že rodina je monitorovaná dlhšie obdobie, pričom Úrad bol kontaktovaný materskou školou už dňa 10.11.2022 s informáciou o možnom ohrození zdravého psychického vývinu dieťaťa a následne 18.11.2022 obdržal aj pohotovostný hovor, nakoľko sa matka domáhala od starých rodičov vydania dcéry. Úrad matku informoval, že pravdepodobne nezvláda výchovu dcéry a bude vhodnejšie ak bude dieťa najbližšie obdobie v starostlivosti starých rodičov, s čím matka súhlasila. Následne sa mala matka dostaviť na Úrad, aby sa začala nepriaznivá situácia riešiť, k čomu však nedošlo. Hoci matka v celom konaní popierala závislosť od alkoholu, z predložených dôkazov (výsluch svedkyne, znalecký posudok vyhotovený v trestnom konaní, potvrdenie Sanatória AT, správa materskej školy, šetrenia kolízneho opatrovníka a vyjadrenia rodinných príslušníkov tak zo strany otca aj matky pri uvedených šetreniach) jednoznačne vyplýva, že u matky maloletého dieťaťa sú známky závislosti od alkoholu. V znaleckom posudku znalkyňa uvádza, že v psychodiagnostických metódach sa u menovanej manifestovali znaky svedčiace pre závislosť od alkoholu, pričom menovaná síce subjektívne popiera konzum alkoholu, ale z údajov zo zdravotnej dokumentácie je objektivizovaný pravidelný dlhodobý konzum alkoholu s rozvojom kompletnej somatopsychickej závislosti pre ktorú nastúpila liečbu, ale do 24hodín ju svojvoľne ukončuje. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje aj správa Sanatória AT, kde matka dňa 28.11.2022 nastúpila na ústavnú psychiatrickú liečbu, avšak už dňa 29.11.2023 hospitalizáciu na vlastnú žiadosť ukončila. Dostavila sa na ambulanciu 01.12.2022, priznala konzum alkoholu, odporúčenú ústavnú psychiatrickú liečbu odmietla. Uvedené problémy s alkoholom potvrdila aj svedkyňa X., ktorá našla maloletú U. iba v sprievode matky, ktorá sa ťackala a nebola schopná artikulácie. Problém s alkoholom u matky pri šetreniach Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny potvrdil aj matkin otec a napokon aj bývalý partner. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že matka toho času nie je spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa. V uvedenom konaní napokon matka maloletého dieťaťa súhlasila so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Na strane navrhovateľky, ktorá je občiansky bezúhonná a zdravotne spôsobilá, neboli zistené žiadne prekážky brániace vo výkone osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Z doložených šetrení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava vyplýva, že navrhovateľka má vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú U., pričom reálne starostlivosť o maloleté dieťa aj vykonáva. Starostlivosť navrhovateľky je hodnotená pozitívne nielen kolíznym opatrovníkom, ale aj ošetrojúcou pediatričkou maloletého dieťaťa a materskou školou, ktorú maloletá U. navštevuje. Po viacerých konfliktoch a mimoriadne dramatickej udalosti, ktorá sa stala medzi rodičmi maloletého dieťaťa, došlo po dočasnom zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti navrhovateľky k stabilizácii maloletého dieťaťa, postupnému napredovaniu vo vývine, pričom práve navrhovateľka (stará matka) aktuálne predstavuje hlavný stabilný pilier v živote maloletého dieťaťa. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia je určite v záujme maloletého dieťaťa, že v prípade, ak starostlivosť z nejakých dôvodov nezabezpečujú rodičia, táto je nahradená starostlivosťou osoby, ktorú dieťa pozná, s ktorou vyrastá od malička a ktorá vie zabezpečiť jeho každodenné potreby a poskytnúť dieťaťu potrebnú starostlivosť. Zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti navrhovateľky, ktorá je v jeho živote prítomná od narodenia, s ktorou má maloleté dieťa silnú citovú väzbu (pozn. samotné maloleté dieťa jednoznačne deklaruje vôľu zotrvať v starostlivosti starej matky), tak predstavuje najlepšiu možnosť na zabezpečenie riadneho fyzického, psychického a sociálneho vývoja maloletého dieťaťa. Navrhovateľke týmto rozhodnutím vzniká povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má v bežných veciach.

35. Súd v uvedenom konaní nevykonal dôkazy navrhnuté matkou, a to vyhotovenie znaleckého posudku znalcom z odboru psychiatria za účelom preskúmania duševného stavu otca maloletého dieťaťa, nakoľko zo strany otca neexistovali žiadne sporné tvrdenia, keďže s návrhom navrhovateľky v celom rozsahu súhlasil a v uvedenom konaní neprichádzalo vôbec do úvahy zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti otca. Rovnako súd nevykonal výsluch navrhnutých svedkov - susedov z trvalého bydliska na G. I., nakoľko z časového hľadiska ich výpoveď nemohla objasniť aktuálnu otázku starostlivosti matky o maloletú dcéru, keďže svedkovia sa mali vyjadriť len ku skutočnostiam z roku 2021, keď rodičia maloletého dieťaťa žili na uvedenej adrese. Nakoľko v priebehu konania matka súhlasila so zverením dieťaťa do starostlivosti navrhovateľky, vykonanie týchto dôkazov už bolo aj z tohto dôvodu nadbytočné.

36. Pri určovaní výšky výživného matke a otcovi súd vychádzal z vykonaného dokazovania, kedy prihliadol na vek a odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Súd vyhovel návrhu navrhovateľky a určil každému rodičovi povinnosť prispievať na výživu dieťaťa výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa, a to mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, keďže vyživovaciu povinnosť v tomto rozsahu si musí plniť každý rodič bez ohľadu na schopnosti a možnosti. Túto vyživovaciu povinnosť sú rodičia v súlade s ust. § 45 ods. 8 zákona o rodine povinní plniť na adresu príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý je v prípade neplnenia vyživovacej povinnosti oprávnený vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné v exekučnom konaní a to vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa. V čase rozhodovania súdu je príjem otca maloletého dieťaťa, ktorý sa nachádza v ústave na výkon trestu odňatia slobody (t.č. nemocnica pre obvinených a odsúdených) nulový a na strane matky došlo po dlhodobej práceneschopnosti, vzniknutej po napadnutí otcom maloletého dieťaťa, k zamestnaniu sa len bezprostredne pred rozhodnutím súdu. Pri určení výživného súd vychádzal z toho, že odôvodnené mesačné náklady maloletého dieťaťa deklarované navrhovateľkou vo výške cca 350,- eur, budú okrem výživného pokryté aj prídavkom na dieťa vo výške 60,- eur, ktorý poberá navrhovateľka, daňovým zvýhodnením vo výške 140,- eur, ktoré si už toho času uplatňuje navrhovateľka a príslušným príspevkom zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vyplácaným pri zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Pri určení minimálneho výživného súd zobral do úvahy aj záväzok matky, že sa bude snažiť prispievať na dieťa aj inými vecnými plneniami a občasnou úhradou mimoriadnych nákladov, napr. nákladov na krúžok maloletej dcéry, ako aj vyhlásenie navrhovateľky o tom, že otec maloletého dieťaťa jej dal k dispozícii prístup k svojmu účtu za účelom zabezpečenia úhrady nákladov na maloleté dieťa. S určením uvedeného výživného napokon súhlasili všetci účastníci konania.

37. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie navrhovateľky, matky maloletého dieťaťa, kolízneho opatrovníka a Okresnej prokuratúry Bratislava V nie je prípustné, pretože účastníci konania sa tohto práva po vyhlásení rozsudku vzdali písomne do zápisnice o pojednávaní.

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie otec maloletého dieťaťa, a to v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, písomne, v piatich vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.